

Kişilik İşlevsellik Düzeyi-Öz Bildirim Ölçeği: Türkçe Uyarlama Çalışması

Şebnem Şahinöz,¹ Sedat Işıklı²

¹Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klinik Psikoloji Doktora Programı, Ankara, Türkiye
²Hacettepe Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Ankara, Türkiye

ÖZ

Kişilik işlevselliğinin düzeyi, kişilik patolojisinin ciddiyetini yansıtan bir kavramdır. Kişilik İşlevsellik Düzeyi- Öz Bildirim Ölçeği (KİD-ÖBÖ), Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı-5'in (DSM-5; APA, 2013) üçüncü kısmında yer alan Kişilik Bozuklukları İçin Alternatif Modelin (KBAM), A kriteri olan kişiliğin işlevsellik düzeyini ölçmek için tasarlanmış bir ölçektir. Ölçeğin maddeleri ve ölçeğin dört alt bileşeni, KBAM'da yer alan kategori ve ifadelere dayanmaktadır. Bu çalışmada ölçeğin Türkçe uyarlaması yapıldı. Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yapıldı ve kişilik ile ilgili farklı değişkenleri hali hazırda ölçtüğü bilinen ölçekler ile eş zamanlı geçerlilik test edildi. Türkiye'de ve klinik olmayan örneklemde veri toplanarak yapılan bu uyarlama çalışmasında da ölçeğin tek boyutlu doğası çoğunlukla desteklendi. KİD-ÖBÖ'nün, kişilik işlevsellik düzeyini ölçmek için yeterli istatistiksel desteğe sahip olduğu söylenebilir. Ölçeğin psikometrik özelliklerinin, klinik örneklemde de test edilmesi desteklenmektedir. Bulgulardan ulaşılan çıkarımlar, tartışma bölümünde aktarıldı.

Anahtar Kelimeler: Kişilik, kişilik bozuklukları, kişilik değerlendirme, ölçek uyarlama.

ABSTRACT

Level of Personality Functioning Scale – Self-report: Turkish Adaptation Study

Level of personality functioning reflects the severity of personality pathology. The Level of Personality Functioning Scale – Self-report (LPFS-SR) is designed to measure the global level of personality functioning, which is a criterion of the Alternative Model of Personality Disorders in Section III of the Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders-5 (DSM-5; APA, 2013). The items of the scale and its four subcomponents are based on the categories and terms provided by DSM-5. The scale has been adapted to Turkish. Explanatory and confirmatory factor analyses were performed, and concurrent validity was tested using certain scales known to measure different personality-related variables. In this study, data were collected from a nonclinical sample, and the unidimensional nature of the scale mostly supported. It can be concluded that the Turkish form of the LPFS-SR has sufficient statistical support to measure the level of personality functioning, and further testing of the psychometric properties of the scale in clinical samples is supported. The implications of the findings are provided in the discussion section.

Keywords: Personality, personality disorders, personality assessment, scale adaptation.



Cite this article as:

Şahinöz Ş, Işıklı S. Kişilik İşlevsellik Düzeyi-Öz Bildirim Ölçeği: Türkçe Uyarlama Çalışması. J Cogn Behav Psychother Res 2024; 13(2): 209–221.

Address for correspondence:

Şebnem Şahinöz,
Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klinik Psikoloji Doktora Programı, Ankara, Türkiye
Phone: +90 507 238 17 03
E-mail: psk.sebnemsahinoz@outlook.com

Submitted: 31.01.2024

Revised: 25.05.2024

Accepted: 24.06.2024

Available Online: 22.07.2024

JCBPR, Available online at
<http://www.jcbpr.org/>



This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

GİRİŞ

Günümüzde kişilik bozukluklarını tanılamada kategorik yaklaşım hâkim olsa da bu durum birçok eleştiri almaktadır (Clark 2007; Hopwood ve ark, 2018b; Shedler ve Westen, 2004; Trull ve Durrett, 2005; Widiger ve ark, 2005; Zimmerman ve ark, 2005). Kategorik yaklaşıma özgü “semptom var-yok” şeklinde bir tanılama yönteminden, boyutsal yaklaşımın gereği olarak prototipik bir betimlemenin ne derece var olduğu değerlendirilmelidir (Kramer ve ark, 2019).

Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı-5 (DSM-5; APA, 2013) Kişilik ve Kişilik Bozukluğu Çalışma Grubu, DSM-5’in üçüncü kısmında kişilik bozukluğu türlerinin kişilik işlevselliğinde bozulma ve patolojik ayırıcı kişilik özellikler ile betimlendiği hibrit (kategorik ve boyutsal) bir model ortaya koymuştur (Skodol ve ark, 2011a). Bu model, DSM-5’te Kişilik Bozuklukları için Alternatif Model (KBAM) olarak sunulmuştur.

DSM-IV ve DSM-5’te kişilik bozukluğu tanılarındaki işlevsellikte bozulma; biliş, duygudurum, kişiler arası davranışlar ve dürtü kontrolü alanlarında değerlendirilir (APA, 2000; 2013). KBAM’a göre ise A kriterinde, kişilik işlevselliğinin bozulma düzeyi, kendilik (self) ve kişiler arası (interpersonal) başlıklarında değerlendirilir. Kendilik başlığının altında kimlik (identity) ve kendini yönlendirme (self-direction) bulunur. Kişiler arası başlığının altında ise empati (empathy) ve içtenlik (intimacy) değerlendirilir. A kriteri başlığındaki dört başlıktan en az ikisini karşılayan kişiler için B kriteri değerlendirilir. B kriterinde ise olumsuz duygulanım, kopma (detachment) düşmanlık/karşıtlık (antagonism), engellememe/bastırmama (disinhibition) ve psikotiklik kümelerinin altında ayrı ifadeler yer alır. KBAM’a göre antisosyal, kaçınan, sınır, narsistik, obsesif-kompulsif ve şizotipal kişilik bozukluğu türleri ve bu kriterleri karşılamadığında, ayırıcı özellik ile özgül kişilik bozukluğu tanılanır (APA, 2013).

Genel patolojinin şiddet derecesi ve stilistik bileşenler (severity and stylistic elements) ayrı kavramlar olarak ele alınır (Hopwood ve ark, 2011). Hopwood ve ark. (2011) genel kişilik patolojisi şiddetini tüm kişilik bozukluğu belirtileriyle ilgili temel bir özellik olarak tanımlarken; stilistik bileşenleri, çeşitli işlevsizliklerle ilişkili farklı davranış örüntüleri olarak tanımlanmıştır. Araştırmacılar, kişilik bozukluğu için şimdi ve gelecekteki işlevsizliğin en önemli tekli yordayıcısının, genel kişilik patolojisinin şiddet derecesi olduğunu ve bunun, tanılama için önemli bir gerekçe olduğunu ifade etmiştir (Hopwood ve ark, 2011). Bir başka boylamsal çalışmada, kişilik bozukluklarının her biri ile yakından ilişkili genel bir faktör olduğu ve bu faktörün, işlevsellik ölçümleriyle güçlü bir biçimde ilişkili olduğu bulunmuştur (Wright ve ark, 2016). Tüm kişilik bozukluklarında bulunduğu görülen bu ortak özelliğin en şekillendirilebilir (örn. psikoterapide sonuç alınabilen) bileşen olduğu, stilistik bileşenlerin ise kalıcı olma eğiliminde olduğu vurgulanmıştır (Wright ve ark, 2016).

KBAM’da A kriterinin, “global kişilik işlevselliği” kavramına denk düştüğü söylenmiştir (Morey, 2019). A kriterinin, kişilik bozukluğunu diğer bozukluklardan ayırmak konusunda yardımcı olacağı öngörülmektedir (Skodol ve ark, 2011a). DSM-5’te, kişilik işlevselliği tek boyutlu olarak tanımlanmıştır ve şiddet derecesi; hiç/minimal, biraz, orta, ciddi ve aşırı olarak beş seviyede değerlendirilir (APA, 2013). KBAM’ın alana tanıtılmasıyla beraber çeşitli ölçekler geliştirilmiştir. Klinisyenler, kişinin yakınları ve kişinin kendisi tarafından doldurulan ölçekler bulunmaktadır. Kişilik İşlevselliği Değerlendirme Ölçeği, DSM-5’te tanımlanmıştır (APA, 2013). Bu ölçek DSM-5 Kişilik ve Kişilik Bozuklukları Görev Grubu tarafından geliştirilmiş ve araştırmacıların kullanımına sunulmuştur (Bender ve ark, 2011; Morey ve ark, 2013; Morey ve Skodol, 2013; Skodol ve ark, 2011b). Türkçeye uyarlanan ölçek, bir klinisyen ya da görüşmeci tarafından doldurulmaktadır (Dereboy ve ark, 2018). Kişinin bir tanıdığı tarafından da doldurulabilen kişilik işlevselliği ölçümleri de bulunmaktadır (Zimmermann ve ark, 2015).

Bunun yanı sıra kişilik işlevselliğinin düzeyinin belirlenmesinde öz bildirim yöntemine de başvurulmuştur ancak faktör yapısı tartışma konusudur. Hutsebaut, Feenstra ve Kamphuis (2016), Kişilik İşlevselliği Düzeyi Ölçeği-Kısa Formunu oluşturmuş ve ölçeği, Weekers, Hutsebaut ve Kamphuis (2019) son haline getirmiştir. Kişiler arası işlevsellik ve öz işlevsellik (kendilik işlevselliği) olmak üzere iki faktörlü olan ölçek 12 maddedir. Huprich ve ark.’nın (2018) 132 maddelik Kişilik İşlevselliği Düzeyleri Anketi, okul/iş hayatını ve kişisel ilişkilerini kapsamaktadır. Kendilik, kendini yönlendirme, empati ve içtenlik olmak üzere dört alt ölçekte toplanmıştır. Sonraki çalışmalarda, bu ölçeklerde birden fazla boyutun çıkmasının sebebinin; değerlendirmenin kendilik ve kişiler arası olmak üzere iki alanda yapılması olduğu söylenmiştir (Morey, 2017; Weekers ve ark, 2019). DSM-5’te A kriterinin tek boyutlu olduğu ifade edilmiştir. Bununla uyumlu olarak, Morey (2017) DSM-5 Kişilik İşlevsellik Düzeyi-Öz Bildirim Ölçeğini (KİD-ÖBÖ) geliştirmiştir. Bu ölçek, 80 maddelik dört seçenekli Likert tipi bir ölçektir. DSM-5-TR’de kriter A’nın alt başlıkları için beş farklı bozulma düzeyine ait çeşitli ifadelerin olduğu bir tablo bulunmaktadır (APA, 2013). Morey (2017) bu tabloda yer alan ifadeleri maddeler haline dönüştürmüştür. Bu yönüyle, KİD-ÖBÖ’nün maddeleri teorik olarak yapılandırılmıştır. Sonuçta, KİD-ÖBÖ’nün DSM-5’te belirtildiği gibi tek boyutlu olduğunu desteklemiştir (Morey, 2017). Karşıt olarak, Sleep ve ark. (2019) doğrulayıcı faktör analizi yaptıklarında ölçeğin ne tek boyutlu olarak ne de dört boyutlu olarak iyi bir model uyumu ortaya koyduğunu rapor etmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere diğer ölçeklerde birden fazla boyutun çıkması, KİD-ÖBÖ’nün ise DSM-5 ile tutarlı olarak tek boyutlu olması sebebiyle mevcut araştırma için bu ölçek tercih edilmiştir (Morey, 2017). Ayrıca bir öz bildirim tipi ölçeğin Türkçeye kazandırılmasının, ülkemizde KBAM konusunda yapılacak

Tablo 1. KİD-ÖBÖ'nün alt bileşenleri ve ağırlıklandırmaları

	Hiç/minimal bozulma (-0,5)	Biraz bozulma (0,5)	Orta bozulma (1,5)	Ciddi bozulma (2,5)	Aşırı bozulma (3,5)	Toplam madde sayısı
Kimlik	4, 40, 76	48, 65, 74	8, 23, 50, 77, 79	7, 33, 35, 55, 56, 66, 72	15, 47, 57, 62, 71	23
Kendini yönlendirme	1, 14, 51	28, 29, 34, 64, 80	36, 41, 70, 78	24, 25, 42, 53	16, 22, 30, 58, 59	21
Empati	11, 44, 61	60, 68, 75	20, 31, 38	2, 17, 18, 54	21, 32, 49	16
İçtenlik	26, 37, 39	6, 52, 67	12, 13, 27	3, 5, 45, 46, 73	9, 10, 19, 43, 63, 69	20
Toplam madde sayısı	12	14	15	20	19	80

KİD-ÖBÖ: Kişilik İşlevsellik Düzeyi-Öz Bildirim Ölçeği.

araştırmaları hızlandıracağı düşünülmektedir. Böylece kişilik psikopatolojisinin boyutsal olarak anlaşılmasına katkı sağlanabilecektir. Bu doğrultuda, ölçeğin faktör yapısının incelenmesi, geçerlilik ve güvenilirliğin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmayı yürütmek için gerekli etik onay izni, Hacettepe Üniversitesi Etik Komisyonundan, 30.05.2022 tarihinde alındı. Ölçek, profesyonel bir çevirmen tarafından Türkçeye çevrildi ve klinik psikoloji alanında akademisyen, bağımsız üç yargıcı tarafından değerlendirildi. Ardından yazarlar tarafından son haline getirilerek çevrim içi ortama aktarıldı.

Çalışma Helsinki Deklarasyonu'na uygun yürütülmüştür. Katılımcılar ölçekleri doldurmadan önce gönüllü katılımı onayladılar. Çalışmaya katılma konusunda, araştırma ekibi tarafından TEMA aracılığıyla her 10 katılımcı başına bir ağaç dikme teşviki sunuldu ve veri toplamanın ardından 45 ağaç bağışlandı. Ayrıca katılımcı olan bazı üniversite öğrencileri için dersleri kapsamında, araştırmanın çevrim içi anket bağlantısını paylaşan eğitici tarafından bonus puan teşviki sunulmuştur.

Prosedür ve İstatistiksel Analiz

KİD-ÖBÖ'nün hiç/minimal bozulmayı ölçen maddeleri -0,5 ile; biraz bozulmayı ölçen maddeleri 0,5 ile; orta derece bozulmayı ölçen maddeleri 1,5 ile; ciddi bozulmayı ölçen maddeleri 2,5 ile; aşırı bozulmayı ölçen maddeleri 3,5 ile ağırlıklandırıldı (Tablo 1). Ölçek ve alt bileşenler ağırlıklandırılmış toplam puanlar ile analize tabi tutuldu. Ölçeğin faktör yapısını değerlendirmek için SPSS'de Temel Bileşenler Analizi ve Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulandı. Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) için JASP isimli program kullanıldı. Eş zamanlı geçerlilik ve güvenilirlik analizleri SPSS ile yapıldı. Kişilikle ilgili değişkenleri ölçtüğü bilinen Kişilik İnanç Ölçeği (KİÖ), Kişiler Arası Problemler Envanteri (KPE-32) ve Kısa Semptom Envanteri (KSE) eş zamanlı geçerliliği test etmek için kullanıldı. Ölçeğin, diğer ölçeklerle olan ilişkileri, Pearson Moment-

ler Çarpımı Korelasyon Katsayısı analiziyle değerlendirildi. Ölçeğin iç tutarlılık düzeyini belirlemek amacıyla Cronbach alfa katsayıları rapor edildi.

Örneklem

18–65 yaş arası, çevrim içi anket doldurma engeli bulunmayan, 417 gönüllü katılımcıya ulaşıldı. Katılımcılar için bu yaş aralığı dışında bir dışlama kriteri bulunmamaktadır. Dâhil etme kriterinin dışında kalan yaştaki katılımcılar, tekrarlayan katılımcılar ve uç değerlere sahip katılımcılar çıkarıldıktan sonra istatistiksel analizler 401 katılımcı ile yapıldı. Comrey ve Lee (1992), faktör analizi için 100 kişilik örneklemi zayıf, 200'ü adil, 300'ü iyi, 500'ü çok iyi ve 1000'i mükemmel olarak nitelendirmiştir. Orijinal çalışmada 306 katılımcı bulunmaktadır (Morey, 2017). Bu çalışmada katılımcıların yaşları, 18 ile 64 arasında değişmekte, yaş ortalaması 29,2 ve standart sapması 10,8'dir. Katılımcıların sosyodemografik özellikleri Tablo 2'de sunuldu.

Veri Toplama Araçları

Sosyodemografik Bilgi Formu: Çalışma katılımcılarının yaş, cinsiyet, eğitim, medeni durum vb. betimsel özelliklerini belirlemek amacıyla bir sosyodemografik form oluşturuldu.

Kişilik İşlevsellik Düzeyi-Öz Bildirim Ölçeği (KİD-ÖBÖ): Morey (2017) tarafından geliştirilen ölçek, 80 maddelik, dört seçenekli Likert tipi öz bildirim ölçeğidir. Madde içerikleri DSM-5'te KBAM'ı hedef alacak şekilde düzenlenmiştir (Morey, 2017). DSM-5'teki kişilik işlevsellik bileşenlerinde (kimlik, kendini yönlendirme, empati ve içtenlik) iç tutarlılığın yüksek olmasıyla, kişilik işlevselliğinin tek boyutlu olduğunu desteklemiştir (Morey, 2017). Alt bileşenler arasındaki bağıntılar en düşük 0,76 ile en yüksek 0,86'dır. Bozulmanın derecelerine bakıldığında, hiç/minimal bozulma ölçmeyi hedefleyen 12 madde -0,5 ile; biraz bozulma ölçmeyi hedefleyen 14 madde 0,5 ile; orta derece bozulma ölçmeyi hedefleyen 15 madde 1,5 ile; ciddi bozulma ölçmeyi hedefleyen 20 madde 2,5 ile ve aşırı bozulma ölçmeyi hedefleyen 19 madde 3,5 ile

Tablo 2. KİD-ÖBÖ'nün uyarlama çalışması örnekleminin sosyodemografik özellikleri (n=401)

	Sıklık	Yüzde
Katılımcıların cinsiyeti		
Kadın	281	70,1
Erkek	118	29,4
İkili dışı	1	0,2
Söylemeyi tercih etmeyen	1	0,2
Katılımcıların son aldığı diplomaya göre eğitim düzeyi		
İlkokul	1	0,2
Lise	170	42,4
Ön lisans-meslek yüksek okulu	12	3,0
Lisans	110	27,4
Yüksek lisans-doktora	108	26,9
İlişki durumu		
Partneri olan	111	27,7
Evli	95	23,7
Bekar/tek	190	47,4
Boşanmış	5	1,2
Katılımcıların nerede yaşadığı		
Köken çekirdek aile ile	145	36,2
Akraba(lar) ile	2	0,5
Evli olduğu kişi/çocukları ile	92	22
Ev arkadaşı ile	15	3,7
Sevgili/partner ile	15	3,7
Yurtta	71	17,7
Tek başına	61	15,2
Katılımcıların annesi		
Hayatta	381	95
Vefat etmiş	20	5
Katılımcıların babası		
Hayatta	340	84,8
Vefat etmiş	61	15,2

KİD-ÖBÖ: Kişilik İşlevsellik Düzeyi-Öz Bildirim Ölçeği.

ağırlıklandırılmaktadır. Ölçeğin toplam Cronbach alfa değeri 0,96'dır. Mevcut çalışma için gerekli izin ölçeği geliştiren L. Morey'den alındı.

Ölçeğin başka kültürlerde de çeviri ve uyarlama çalışmaları yapılmıştır. İran örnekleminde ve Polonya uyarlamasında ölçeğin yeterli psikometrik özellikleri olduğu rapor edilmiştir (Hemmati ve ark, 2020; İakuta ve ark, 2022).

Kişilik İnanç Ölçeği-Kısa Form: KİÖ ilk olarak Beck ve Beck (1991) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek çekingen, bağımlı, pasif-agresif, obsesif kompulsif, antisosyal, narsisistik, histriyonik, şizoid ve paranoid kişilik bozukluğuna ait inanç ve varsayımları kapsamaktadır. İlerleyen yıllarda sınır kişilik bozukluğuna ait inançlar da dahil edilmiştir (Butler ve ark, 2002). Bilge ve Bilge (2022), sınır kişilik bozukluğu alt ölçeğini de Türkçe kısa forma dâhil ederek geçerlilik ve güvenilirlik araştırmasını yürütmüş ve ölçeğin uygun geçerlilik ve güvenilirlik puanlarına sahip olduğunu kaydetmiştir. Ölçek, "tümünü inanıyorum" ve "hiç inanmıyorum" cevaplarını içeren dörtlü Likert tipinde 65 maddeden oluşmaktadır.

Kişiler Arası Problemler Envanteri (KPE-32): Orijinal formu, Alden ve ark. (1990) tarafından geliştirilen ölçek, kişiler arası ilişkilerdeki zorlanma düzeyini ölçmek için geliştirilmiştir ve beşli Likert tipinde 32 maddelik bir ölçektir. Alt ölçekleri, baskın-kontrolcü, intrusif-muhtaç, aşırı fedakar, aşırı uyumlu, hakkını/fikrini savunamayan, sosyal çekinik, soğuk-mesafeli ve kinci-benmerkezci olmak üzere sekiz zorlanma alanını kapsamaktadır. Ölçeğin Türkçe uyarlamasını yapan Akyunus ve Gençöz (2016), tüm ölçek için Cronbach alfa değerini 0,86 olarak kaydetmiştir ve araştırma ve uygulamalarda kullanılacak yeterlikte psikometrik özelliklere sahiptir.

Kısa Semptom Envanteri (KSE): KSE, Ruhsal Belirti Tarama Testinin (SCL-90) kısa formudur. Dörtlü Likert tipinde ve 53 maddeden oluşan testin Türkçe uyarlaması Şahin ve Durak (1994) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin anksiyete, depresyon, olumsuz benlik, somatizasyon ve düşmanlık olmak üzere beş faktörü bulunmaktadır. Ölçek, araştırmalarda kullanılmak için uygun geçerlilik ve güvenilirlik özelliklerine sahiptir.

BULGULAR

Geçerlilik Bulguları

Ölçeğin Faktör Yapısı

Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA): AFA için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett testleri incelendi. Ağırlıklandırılmış puanlar üzerinden oluşturulan madde puanları analize tabi tutuldu. KMO değeri (0,91), 0.50 değerinden yüksek olduğu için ve Barlett testi sonucu ($\chi^2=13640,71$; $df=3160$; $p<0,001$) anlamlı çıktığı için verilerin faktör analizine uygun olduğu görüldü. Faktör analizi sonuçlarına göre tek bileşen varyansın %21,21'ini açıklamasına rağmen sonuçlar 20 faktör gösterdi. Bunun ardından paralel analiz uygulandı (Patil ve ark, 2017) ve 13 faktör elde edildi.

Daha sonra ikinci dereceden faktör analizi uygulandı. Ölçek maddeleri için teorik olarak belirlenmiş alt bileşenleri (kimlik, kendini yönlendirme, empati ve içtenlik) hesaplandı. Ardından bu dört alt bileşenin puanları AFA ile test edildi. Buradan elde

Tablo 3. KİD-ÖBÖ 4 alt ölçeğin birbiriyle olan korelasyon katsayıları

	KİD-ÖBÖ tüm ölçek	Kimlik	Kendini yönlendirme	Empati	İçtenlik
KİD-ÖBÖ tüm ölçek	–	0,93*	0,87*	0,83*	0,87*
Kimlik		–	0,79*	0,67*	0,72*
Kendi yönlendirme			–	0,64*	0,61*
Empati				–	0,75*
İçtenlik					–

*: P<0,001; KİD-ÖBÖ: Kişilik İşlevsellik Düzeyi-Öz Bildirim Ölçeği.

Tablo 4. DFA bulguları

	CFI	TLI	RMSEA	RMSEA p değeri	SRMR	χ^2/df
1 Faktörlü model	0,548	0,536	0,065	0,000	0,078	2,69
2 Faktörlü model (kendilik ve kişiler arası)	0,576	0,565	0,063	0,000	0,080	2,59
4 Faktörlü model (kimlik, kendini yönlendirme, empati ve içtenlik)	0,585	0,573	0,062	0,000	0,082	2,56

DFA: Doğrulamalı faktör analizi; CFI: Karşılaştırmalı Uygunluk Endeksi (Comparative Fit Index); TLI: Tucker-Lewis Endeksi (Tucker-Lewis Index); RMSEA: Yaklaşımın Ortalama Karekök Hatası (Root Mean Square Error of Approximation); SRMR: Standartlaştırılmış Ortalama Karekök Artık Değeri (Standardized Root Mean Square Residual).

edilen bulgulara göre de veriler faktör analizi için uygundur: KMO değeri (0,78) 0,50 değerinden yüksek ve Barlett testi sonucu ($\chi^2=1067,22$; $df=6$; $p<0,001$) anlamlıdır. KİD-ÖBÖ'nün dört alt bileşen puanlarıyla yapılan temel bileşenler analizi, bu dört alt ölçeğin birlikte varyansın %77,32'sini açıklayan tek bir bileşen olduğunu gösterdi. Bu tek bileşenin öz değeri 3,09'dur.

Alt bileşenlerin birbiriyle olan korelasyon katsayıları 0,61 ile 0,79 arasında değişmektedir (Tablo 3).

Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA): Ölçeğin tek boyutlu olup olmadığını test etmek amacıyla JASP programı kullanılarak DFA yapıldı. DFA, çelişkili sonuçlar içeren bir model ortaya koydu (CFI=0,548; TLI=0,536; RMSEA=0,065 [%90 GA=0,063-0,067, $p<0,000$]; AIC=102043,857; BIC=103002,407; SRMR=0,078). Karşılaştırmalı Uygunluk Endeksi (Comparative Fit Index; CFI) ve Tucker-Lewis Endeksi (Tucker-Lewis Index; TLI) değerlerinin kabul edilebilir olan 0,95 ve üstü değerden düşük olduğu görülmektedir (Cook, Kallen ve Amtmann, 2009). Yaklaşımın Ortalama Karekök Hatası (Root mean square error of approximation; RMSEA) değerinin 0'a yakın olması kriteri karşılamakta ancak diğer istatistiksel bulgular ile desteklenmemektedir (Hu ve Bentler, 1999). Kriter olarak 0,08'den küçük olması beklenen Standartlaştırılmış Ortalama Karekök Artık Değeri de (Standardized Root Mean Square Residual; SRMR) kriteri karşılamaktadır (Cook ve ark, 2009; Hu ve Bentler,

1999). Model incelemelerinde ki-karenin, serbestlik derecesine bölümünden elde edilen değerin 2'den düşük olması, iyi bir model olarak ele alınır (Tabachnick ve Fidell, 2013). 5 ile 2 arası da kabul edilebilirdir. Bu değer, tek faktörlü model test edildiğinde 2,69 olarak bulunmuştur ($\chi^2=8286,830$, $df=3080$).

Ölçeğin kimlik ve kendini yönlendirme alt bileşenleri kendilik başlığında, empati ve içtenlik alt bileşenleri kişiler arası başlığında değerlendirildiği için iki faktörlü model DFA ile test edildi. Bu analizden gelen bulgulara göre de zayıf bir model ortaya çıktı (CFI=0,576; TLI=0,565; RMSEA=0,063 [%90 GA=0,061-0,065, $p<0,000$]; AIC=101560,039; BIC=102203,067; SRMR=0,080). Görüldüğü üzere, CFI ve TLI değerleri düşük olduğu için zayıf değerlendirildi ve RMSEA ve SRMR değerleri iyi bir modeli desteklemektedir. Ki-karenin, serbestlik derecesine bölümünden elde edilen değer 2,59'dur ($\chi^2=7961,012$, $df=3079$).

Ölçeğin dört alt bileşeni için (kimlik, kendini yönlendirme, empati ve içtenlik) DFA analizi sonuçları da benzer şekilde zayıf bir model ortaya koydu (CFI=0,585; TLI=0,573; RMSEA=0,062 [%90 GA=0,061-0,064; $p<0,000$]; AIC=101466,470; BIC=102129,468; SRMR=0,082). CFI ve TLI değerleri düşük, RMSEA ve SRMR değerleri, iyi bir modeli desteklemektedir. Ki-karenin, serbestlik derecesine bölümünden elde edilen değer 2,56'dır ($\chi^2=7857,443$, $df=3074$). Bu bulgular Tablo 4'te karşılaştırıldı.

Tablo 5. KİD-ÖBÖ tüm ölçek ve alt bileşen puanlarının KİÖ, KPE-32 ve KSE tüm ölçek ve alt ölçekleri arasındaki korelasyon katsayıları

	KİD-ÖBÖ toplam puan	Kimlik	Kendini yönlendirme	Empati	İçtenlik
Kişilik inançları tüm ölçek	0,76*	0,71*	0,57*	0,69*	0,70*
Çekingen KB	0,69*	0,64*	0,60*	0,56*	0,62*
Bağımlı KB	0,65*	0,64*	0,59*	0,51*	0,52*
Pasif-Agresif KB	0,62*	0,55*	0,45*	0,61*	0,60*
Obsesif Kompulsif KB	0,52*	0,51*	0,38*	0,50*	0,46*
Antisosyal KB	0,55*	0,53*	0,37*	0,52*	0,51*
Narsisistik KB	0,50*	0,43*	0,35*	0,55*	0,50*
Histriyonik KB	0,63*	0,62*	0,52*	0,50*	0,54*
Şizoid KB	0,47*	0,39*	0,27*	0,50*	0,54*
Paranoid KB	0,61*	0,58*	0,43*	0,57*	0,57*
Sınır KB	0,74*	0,72*	0,63*	0,60*	0,62*
Kişiler arası problemler envanteri tüm ölçek	0,70*	0,70*	0,59*	0,56*	0,57*
Baskın-kontrolcü	0,51*	0,51*	0,41*	0,47*	0,40*
Kinci-benmerkezci	0,45*	0,42*	0,32*	0,42*	0,45*
Soğuk-mesafeli	0,58*	0,50*	0,41*	0,55*	0,60*
Sosyal çekinik	0,55*	0,51*	0,45*	0,45*	0,52*
Hakkını-fikrini savunamayan	0,54*	0,56*	0,51*	0,40*	0,41*
Aşırı uyumlu	0,49*	0,52*	0,46*	0,36*	0,35*
Aşırı fedakâr	0,37*	0,41*	0,37*	0,28*	0,22*
İntrusif-muhtaç	0,42*	0,47*	0,39*	0,29*	0,27*
Kısa semptom envanteri tüm ölçek	0,69*	0,70*	0,60*	0,51*	0,57*
Anksiyete	0,63*	0,63*	0,57*	0,47*	0,51*
Depresyon	0,66*	0,66*	0,58*	0,46*	0,55*
Olumsuz benlik	0,68*	0,69*	0,58*	0,53*	0,56*
Somatizasyon	0,49*	0,51*	0,46*	0,34*	0,38*
Düşmancılık	0,60*	0,60*	0,47*	0,49*	0,52*

*: $P \leq 0,01$; KİD-ÖBÖ: Kişilik İşlevsellik Düzeyi - Öz Bildirim Ölçeği; KB: Kişilik bozukluğu; KİÖ: Kişilik İnanç Ölçeği; KPE-32: Kişiler Arası Problemler Envanteri; KSE: Kısa Semptom Envanteri.

Eş zamanlı geçerliliği: Ölçeğin eş zamanlı geçerliliğini (concurrent validity) test etmek amacıyla, ek ölçekler olarak KİÖ, KPE-32 ve KSE kullanıldı. KİD-ÖBÖ'nün alt bileşenlerinin toplam puanı ile tüm ölçek toplam puanının, ek ölçeklerin ve bu ölçeklerin alt ölçekleriyle olan korelasyon katsayıları Tablo 5'te gösterildi. Buna göre, korelasyon katsayılarının tamamıyla istatistiksel olarak anlamlı ($p < 0,01$) ve büyük oranda yüksektir.

Güvenilirlik Bulguları

Ağırlıklandırılmış madde puanlarıyla, KİD-ÖBÖ Cronbach alfa iç tutarlılık katsayı değeri 0,94'tür. Alt bileşenlerin, Cronbach alfa değerleri, kimlik için 0,86, kendini yönlendirme için 0,81, empati için 0,68 ve içtenlik için 0,80'dir.

Tüm ölçek için düzeltilmiş madde-toplam test korelasyon katsayılarına bakıldığında 0,30 değerinin altında bulunan 17 madde bulunmaktadır (madde 1, 4, 11, 14, 20, 22, 30, 33, 38, 39, 40, 44, 51, 61, 64, 68 ve 76). İki madde ise (madde 37 ve 76) negatif korelasyon gösterdi. Düşük korelasyon katsayısına sahip maddelerin dağılımı Tablo 6'da gösterildi. Hiç/minimal bozulma gösteren 12 maddenin bir tanesi (madde 26) hariç tamamı 0,30'dan düşük korelasyon gösterdi. Düşük korelasyon gösteren maddelerin hiç/minimal bozulma seviyesinde yer alması "evet" tepkisi yanlılığını düşündürdü.

Ölçekte -0,5 ile çarpılarak ağırlıklandırılan 11, 44 ve 61 numaralı maddeler çıkartılarak empati için Cronbach alfa katsayısı

Tablo 6. Ağırlıklandırılmış madde puanlarıyla KİD-ÖBÖ tüm ölçek için madde-total korelasyon katsayılarına göre 0,30 ve altında değer alan maddeler

	Hiç/minimal bozulma (-0,5)	Biraz bozulma (0,5)	Orta bozulma (1,5)	Ciddi bozulma (2,5)	Aşırı bozulma (3,5)
Kimlik	4, 40, 76	48, 65, 74	8, 23, 50, 77, 79	7, 33, 35, 55, 56, 66, 72	15, 47, 57, 62, 71
Kendini yönlendirme	1, 14, 51	28, 29, 34, 64 , 80	36, 41, 70, 78	24, 25, 42, 53	16, 22, 30 , 58, 59
Empati	11, 44, 61	60, 68 , 75	20 , 31, 38	2, 17, 18, 54	21, 32, 49
İçtenlik	26, 37, 39	6, 52, 67	12, 13, 27	3, 5, 45, 46, 73	9, 10, 19, 43, 63, 69

KİD-ÖBÖ: Kişilik İşlevsellik Düzeyi-Öz Bildirim Ölçeği.

tekrar hesaplandığında değer 0,70'e yükseldiği görüldü. Empati alt bileşenine ait düşük madde korelasyon katsayısına sahip tüm maddeler (madde 11, 20, 38, 44, 61, 68) çıkarıldığında Cronbach alfa değerinin 0,69'da kaldığı görüldü.

Alt bileşenler için madde-ölçek korelasyonları incelendi ve 0,30'un altında kalan maddeler Tablo 7'de sunuldu.

Ölçeğin kısa formunun oluşturulması prosedürü uygulanmadı çünkü madde-total korelasyonları 0,40'ın altında kalan maddeler çıkarıldığında, hiç/minimal bozulmayı ve empati alt bileşeninin maddeleri kaybolacağı için ölçek yapısının kökten değişeceği öngörülmektedir.

Ağırlıklandırılmış puanlar ile oluşturulmuş alt bileşenler için maddeler arası korelasyon ortalamaları kimlik alt bileşeni için 0,24, kendini yönlendirme alt bileşeni için 0,21, empati alt bileşeni için 0,11, içtenlik alt bileşeni için 0,18'dir.

Ağırlıklandırılmış puanlar için tüm ölçek ve alt bileşenler ortalamaları, standart sapmaları ile minimum ve maksimum değerleri Tablo 8'de sunuldu.

TARTIŞMA

DSM-5'te yer alan KBAM ile kişilik işlevselliği, tanılama için önemli bir kriter olarak gelecek vadetmektedir. Bu çalışmanın odağı olan ölçek, KİD-ÖBÖ, 80 maddeden oluşan dörtlü Likert tipinde ve teorik olarak DSM-5'te yer alan KBAM'a dayanan bir ölçektir (Morey, 2017).

Ölçeğin orijinal geliştirme çalışmasında, alt bileşenlerin birbiriyle olan yüksek korelasyonları ve alt bileşenlerin birlikte varyansın ortalama %85'ini oluşturan tek bir bileşen ortaya koyması sonuçlarına dayanarak ölçeğin iç tutarlılığı yüksek ve tek boyutlu olduğu ifade edilmiştir (Morey, 2017). Bu çalışmada da ölçeğin alt bileşenlerinin birbirleriyle olan yüksek korelasyonları ve alt bileşenlerin birlikte varyansın ortalama %77'sini açıklaması, ölçeğin tek boyutlu doğasını desteklemektedir.

Dört alt bileşenin değerleriyle yapılan temel bileşen analizi sonucu da beklenen bir tablo ortaya koymuştur. Bu bulgular, Morey'nin (2017), Hopwood ve ark.'nın (2018a) ve Hemmati ve ark.'nın (2020) bulgularıyla tutarlıdır. Morey (2017) ve Hopwood ve ark. (2018a) bu analiz sonuçlarının, ölçeğin tek boyutlu doğasını ve ölçek bileşenlerinin altında yatan güçlü bir genel faktörün bulunduğu varsayımını desteklediğini ifade etmişlerdir.

Öte yandan, DFA sonuçları tek boyutlu ya da dört boyutlu bir yapıyı desteklememektedir. Bu durum Sleep ve ark. (2019) tarafından ortaya konulan bulgular ile tutarlıdır ancak Morey (2019), DSM-5'te teorik olarak ifade edildiği üzere kişilik işlevselliğinin tek boyutlu bir doğaya sahip olduğunu, dolayısıyla Sleep ve ark. (2019) ölçeği DFA ile dört faktörlü modelde test etmesinin bu varsayımın tutarsız olduğunu not etmiştir. Teorik olarak oluşturulmuş ölçeklerde, yapının araştırmacının varsaydığı gibi olup olmadığını test ederken DFA tercih edilen bir analiz yöntemidir. KİD-ÖBÖ özelinde ise ölçeğin geliştiricisi Morey (2019) kendi görüşünü şu şekilde ifade etmiştir: "KİD-ÖBÖ kavramı, bu yapının dört göstergesini sunmaktadır: kimlik, kendini yönlendirme, empati ve içtenlik yapılarındaki bozulmalar; ancak bu bozuklukların kavramsal olarak farklı dört 'faktör' yerine aynı yapının ('sağlıklı' ve 'sağsızsız' kişilik) tezahürleri olduğu düşünülmektedir. Bir göstergeler topluluğu olarak, faktör analizi kullanılarak, herhangi bir tek boyutta toplanmış ölçekte bulunan herhangi bir dört anket maddesinden daha ayırt edilemez olmalıdır." (çev.). Dolayısıyla ölçeğin alt bileşenlerini, faktörler olarak değerlendirmek, teorik olarak çelişki yaratıyor gibi görünmektedir. Morey (2019)'ye göre DFA'nın dört boyutlu yapıyı desteklememesi, KBAM ya da KİD-ÖBÖ için sorun oluşturmamaktadır. Ancak başka bir görüşe göre de AFA tek boyutluluğu ölçmek konusunda yaygın olarak kullanımda olsa da örtük yapıyı doğrudan test edemez ve bu sebeple DFA tercih edilir (Cook ve ark, 2009). Bu çalışmada, her iki perspektifi de test etmek adına AFA ve DFA sonuçları rapor edilmiştir. Öte yandan faktör analizleri yerine, ölçeğin alt bileşenlerinin birbiriyle olan yüksek korelasyonu ve alt bileşenlerinin birlikte

Tablo 7. KİD-ÖBÖ Türkçe formunun madde-total ve madde-alt ölçek korelasyonları

Madde numarası	Madde-alt bileşen korelasyon katsayısı	Madde-toplam test puanı korelasyon katsayısı	Cronbach Alfa değeri	Madde numarası	Madde-alt bileşen korelasyon katsayısı	Madde-toplam test puanı korelasyon katsayısı	Cronbach Alfa değeri
Kimlik alt bileşeni			0,86	64	-0,06*	0,15*	
4	0,29*	0,27*		70	0,31	0,44	
7	0,49	0,46		78	0,48	0,53	
8	0,33	0,32		80	0,31	0,39	
15	0,33	0,35		Empati alt bileşeni			0,68
23	0,50	0,49		2	0,35	0,35	
33	0,59	0,63		11	0,07*	0,03*	
35	0,63	0,61		17	0,39	0,38	
40	0,17*	0,17*		18	0,46	0,39	
47	0,38	0,45		20	0,20*	0,10*	
48	0,61	0,59		21	0,42	0,45	
50	0,59	0,59		31	0,40	0,38	
55	0,52	0,52		32	0,36	0,42	
56	0,63	0,58		38	0,16*	0,18*	
57	0,54	0,56		44	-0,00* (-0,007*)	0,13	
62	0,28*	0,33		49	0,38	0,60	
65	0,56	0,52		54	0,44	0,51	
66	0,46	0,47		60	0,31	0,35	
71	0,51	0,54		61	0,02*	0,09*	
72	0,64	0,63		68	0,25*	0,24*	
74	0,41	0,45		75	0,42	0,44	
76	-0,21*	-0,27*		İçtenlik alt bileşeni			0,80
77	0,54	0,53		3	0,48	0,46	
79	0,56	0,55		5	0,49	0,50	
Kendini yönlendirme alt bileşeni			0,81	6	0,43	0,43	
1	0,15*	0,17*		9	0,45	0,40	
14	0,16*	0,10*		10	0,57	0,49	
16	0,49	0,48		12	0,49	0,40	
22	0,32	0,30* (0,295)		13	0,44	0,35	
24	0,66	0,60		19	0,50	0,53	
25	0,51	0,52		26	0,39	0,40	
28	0,66	0,60		27	0,43	0,39	
29	0,58	0,55		37	-0,20*	-0,30*	
30	0,30	0,22*		39	0,09*	0,05*	
34	0,35	0,43		43	0,38	0,37	
36	0,48	0,39		45	0,31	0,47	
41	0,49	0,44		46	0,44	0,58	
42	0,64	0,56		52	0,34	0,32	
51	0,35	0,28*		63	0,53	0,56	
53	0,40	0,54		67	0,43	0,42	
58	0,54	0,54		69	0,35	0,31	
59	0,47	0,47		73	0,42	0,42	

*: 0,30'un altındaki değerler. KİD-ÖBÖ: Kişilik İşlevsellik Düzeyi-Öz Bildirim Ölçeği.

Tablo 8. Ağırlıklandırılmış puanlar için katılımcı ortalama ve standart sapmaları

	Ortalama (M)	Standart sapma (SD)	Minimum değer	Maksimum değer
Ağırlıklandırılmış puanlar ile KİD-ÖBÖ tüm ölçek	258,85	63,92	141,00	480,00
Kendilik	147,72	39,29	77,00	269,50
Kimlik	86,07	23,60	42,50	150,50
Kendini yönlendirme	61,65	17,90	32,00	122,50
Kişiler arası	111,13	28,94	60,00	210,50
Empati	41,99	11,53	21,50	87,50
İçtenlik	69,14	19,25	36,00	133,00

KİD-ÖBÖ: Kişilik İşlevsellik Düzeyi-Öz Bildirim Ölçeği.

varyansın büyük kısmını açıklamaları, ölçeğin tek boyutlu yapısı için yeterli istatistiksel kanıt olarak değerlendirilebilir.

Kişilik ile ilgili farklı değişkenleri hali hazırda ölçtüğü bilinen ölçekler ile eş zamanlı geçerlilik test edilmiştir. Bu ek ölçümlerde kişilik bozukluğuna dair inançlar, kişiler arası problemler ve psikolojik/psikiyatrik belirtileri ölçek ölçekler kullanılmıştır. Ölçeğin, ek ölçümlerle çoğunlukla yüksek ve tamamıyla anlamlı korelasyonlara sahip olması, ölçeğin ölçmeyi hedeflediği yapıyı iyi derecede ölçtüğünü ortaya koymaktadır. Kişilik, psikolojik belirtiler ve kişiler arası zorlukların yakından ilişkili olduğu bilinmektedir ve aralarındaki ilişki farklı mekanizmalarla yönetiliyor olabilir. Örneğin; Pollock ve ark. (2016) çalışmalarında, kişilik özellikleri ile kişiler arası ilişkide yaşanan problemlerin, duygu düzenlemedeki zorlukla ilgili olabileceğini ortaya koymuştur. Bir başka çalışmanın sonuçlarına göre, kişiler arası etkileşim sırasında uygun davranışsal stratejiyi seçememek (saldırgan dışsallaştırma yapmamak veya bakış açısı alabilmek vb.), ilişkisel tatminsizlik ile yakından ilişki görülmektedir (Vater ve Schröder-Abe, 2015). Klungsoyr ve ark. (2017) kişilik işlevselliği ile psikososyal işlevsellik arasında güçlü bir ilişkinin bulunduğunu ortaya koymuş ve birindeki olumlu değişimin diğerinde de olumlu etki yarattığını göstermişlerdir. Psikoterapi, kişilik bozuklukları belirtilerin yarattığı sıkıntı ve kişilik patolojisini azaltırken sosyal ve işle ilgili işlevselliği de artırır (Verheul ve Herbrink, 2007).

KİD-ÖBÖ'de bulunan maddelerin her biri DSM-5-TR'de tanıtılan KBAM modelindeki, kişilik işlevselliği formülasyonuna dayanmaktadır (Morey, 2017). DSM-5-TR'de yer alan kişilik işlevselliği tanıtımına göre, işlevselliğin kendilik (kimlik ve kendini yönlendirme) ve kişiler arası (empati ve içtenlik) olmak üzere iki ana ve dört alt bileşeni vardır. İşlevsellik, hiç/minimal, biraz, orta, ciddi ve aşırı olmak üzere beş bozulma seviyesinde değerlendirilir. DSM-5, kişiler arası işlevsellikte bozulması olmayan ya da minimal bozulma düzeyine sahip kişileri; bütüncül bir psikolojik yaşantıya sahip olduğunu yani; kişinin kendisini çoğunlukla olumlu, iradi ve uyumlu algıladığını, duygularını zengin ve geniş bir yelpazede

yaşayıp uygun şekilde düzenleyebildiğini, üretken ve doyurucu sosyal ve kişiler arası ilişkilere sahip olduğunu söyler (APA 2013). DSM-5'te kişilik işlevselliğinin dört bileşeni ile beş düzeyi çaprazlanarak bir tablo oluşturulmuş ve her hücreye çeşitli ifadeler yazılmıştır. Morey (2017) ölçeği geliştirirken bu tablodaki ifadeleri maddeleştirmiştir. KİD-ÖBÖ, bozulmanın her düzeyini ölçtüğünü iddia eden bir ölçektir ve bu nedenle hiç/minimal bozulmayı hedef alan maddeler, diğer maddelere kıyasla olumlu ifadelerdir. Örneğin; hiç/minimal bozulmayı hedef alan maddelerden birinci madde "Pek çok farklı durumda, olaya uygun davranmayı başarabilirim" ya da 51. madde "Yeteneklerime uygun hedeflere sahibim" şeklindedir. Örneğin; orta düzey bozulmayı gösteren 41. madde "Dışarıdan tarafsız bir gözle bakarak hayatımı değerlendirmek konusunda iyi değilim" ya da aşırı bozulmayı ölçen 10. madde "Diğer insanlara yakınlaşmak beni sadece savunmasız bırakır ve bu riski almaya değmez" şeklindedir. Örneklerdeki gibi, hiç/minimal bozulmayı ölçen maddeler olumlu ifadelerken; diğer bozulma düzeylerini ölçen maddeler olumsuz ifadelerdir. Bu araştırmanın önemli sonuçlarından bir tanesi; hiç/minimal bozulmayı ölçen maddelerin madde-toplam korelasyonlarının ya da madde-toplam test puanı korelasyon katsayılarının düşük ya da negatif korelasyon göstermesidir. Bu çalışmada negatif korelasyon gösteren iki madde bulunmasıyla beraber zayıf korelasyon (<0,30) gösteren 15 madde vardır. Bozulma düzeylerini ölçen maddelerin olumlu ya da olumsuz değerlik açısından birbirinden farklı olması bu durumu açıklayabilir (Zimmermann ve ark, 2019). Buna ek olarak bu durum "evet" tepkisi yanlılığını da ortaya koymuş olabilir. Başka bir çalışmada da negatif madde-toplam test puanı korelasyonu gösteren altı madde, hiç/minimal bozulma seviyesindedir (Hemmati ve ark, 2020). Bu durum; "Evet" tepkisi yanlılığı, uysallık (acquiescence) ya da hemfikir olma yanlılığı gibi farklı isimlerle anılır ve anket dolduran kişilerin hemfikir olmaya genel bir meyli olduğunu öne sürer (Schuman ve Presser, 1996).

Güvenilirlik analizi sonuçlarında tüm ölçek, kimlik, kendini yönlendirme ve içtenlik alt bileşenleri yeterli Cronbach alfa değerine sahip olsa da empati alt bileşeni bu kriteri sınırda sağlamaktadır.

SONUÇ

Bu araştırma ile KİD-ÖBÖ'nün Türkçe formunun istatistiksel yeterliliklerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Ölçeği geliştiren Morey (2017)'nin önerdiği analizlere bakıldığında, ölçeğin yeterli geçerlilik ve güvenilirlik bulgularını ortaya koyduğunu söylemek mümkündür. Mevcut çalışmada ölçek, klinik olmayan örneklemden gelen veriler ile test edilmiştir. Boyutsal tanılamaya göre bir kişinin tanı kriterlerini karşılayıp karşılamadığı önemsizdir. Bunun yerine, ne derece karşıladığına bakılmaktadır. Bu bakış açısından örneklem seçimi uygundur, bununla birlikte ölçeğin yeterliliklerini değerlendirmek ve karşılaştırmak açısından Türkçe yapılacak diğer araştırmalar için klinik örneklemde de test edilmesi önerilmektedir.

Teşekkür: Bu makale, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında yürütmüş olduğu doktora tez çalışmasının bir parçasıdır. Ölçeğin Türkçe çevirisi, bağımsız mütercim tercüman Utku Baydan tarafından yapılmıştır. Türkçeye çevrilmiş ölçeği gözden geçiren kişiler, klinik psikoloji alanında akademisyen olan bağımsız üç yargıcı Neşe Alkan, Dilek Demirtepe Saygılı ve Zeynep Tüzün'dür.

Etik Kurul Onayı: Çalışma Hacettepe Üniversitesi Etik Kurulu tarafından onaylandı (tarih: 30.05.2022, sayı: E-35853172-300-00002203830).

Yazarlık Katkıları: Fikir – ŞŞ, Sl; Tasarım – ŞŞ, Sl; Denetleme – ŞŞ, Sl; Veri Toplanması ve/veya İşlemesi – ŞŞ; Analiz ve/veya Yorum – ŞŞ, Sl; Literatür Taraması – ŞŞ; Yazıyı Yazan – ŞŞ; Eleştirel İnceleme – ŞŞ, Sl.

Çıkar Çatışması: Yazarların bu araştırma bağlamında açıklaması gereken herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazma Yardımı için Yapay Zeka Kullanımı: Beyan edilmedi.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışmanın herhangi bir finansal destek almadığını beyan etmişlerdir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Acknowledgment: This article is a part of the PhD thesis named as "An Investigation of The Relationship between Childhood Traumas and Maladaptive Personality Traits, and The Mediating Role of Level of Personality Functioning" supervised by Associate Professor Sedat Işıklı at Hacettepe University Department of Psychology. The Turkish translation of the scale was done by the independent translator Utku Baydan. The persons who reviewed the Turkish translated scale are three independent judges who are academicians in the field of clinical psychology: Neşe Alkan, Dilek Demirtepe Saygılı, and Zeynep Tüzün.

Ethics Committee Approval: The Hacettepe University Ethics Committee granted approval for this study (date: 30.05.2022, number: E-35853172-300-00002203830).

Author Contributions: Concept – ŞŞ, Sl; Design – ŞŞ, Sl; Supervision – ŞŞ, Sl; Data Collection and/or Processing – ŞŞ; Analysis and/or Interpretation – ŞŞ, Sl; Literature Search – ŞŞ; Writing – ŞŞ; Critical Reviews – ŞŞ, Sl.

Conflict of Interest: The authors have no conflict of interest to declare.

Use of AI for Writing Assistance: Not declared.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has received no financial support.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

KAYNAKLAR

- Akyunus, M., & Gençöz, T. (2016). Psychometric properties of the Inventory of Interpersonal Problems Circumplex Scales short form: A reliability and validity study. *Düşünen Adam J Psychiatry Neurol Sci*, 29(1), 36–48. doi: 10.5350/DAJPN2016290104
- Alden, L. E., Wiggins, J. S. & Pincus, A. L. (1990). Construction of circumplex scales for the inventory of interpersonal problems. *J Pers Assess*, 55(3–4), 521–536. doi: 10.1080/00223891.1990.9674088
- American Psychiatric Association (APA). (2000). Diagnostic criteria from DSM-IV-TR. American Psychiatric Association.
- American Psychiatric Association (APA), DSM-5 Task Force. (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5®). American Psychiatric Publishing.
- Beck, A.T., & Beck J.S. (1991) The Personality Belief Questionnaire (Assessment instrument). <https://beckinstitute.org/wp-content/uploads/2021/06/PBQ-Full-Documents-1.pdf>
- Bender, D.S., Morey, L. C., & Skodol, A. E. (2011) Toward a model for assessing level of personality functioning in DSM–5, Part I: A review of theory and methods. *J Pers Assess*, 93(4), 332–346, doi: 10.1080/00223891.2011.583808
- Bilge, Y., & Bilge, Y. (2019) A study on the validity and reliability of the Personality Belief Questionnaire-short form in Turkish community sample. *J Cogn Behav Psychother Res*, 8(1), 7–15. doi: 10.5455/JCBPR.299864
- Butler, A. C., Brown, G. K., Beck, A. T., & Grisham, J. R. (2002). Assessment of dysfunctional beliefs in borderline personality disorder. *Behav Res Ther*, 40(10), 1231–1240. doi: 10.1016/S0005-7967(02)00031-1
- Butler, A. C., Beck, A. T., & Cohen, L. H. (2007). The personality belief questionnaire-short form: Development and preliminary findings. *Cogn Ther Res*, 31(3), 357–370. doi: 10.1007/s10608-006-9041-x
- Clark, L. A. (2007). Assessment and diagnosis of personality disorder: Perennial issues and an emerging reconceptualization. *Annu Rev Psychol*, 58, 227–257. doi: 10.1146/annurev.psych.57.102904.190200
- Comrey, A. L., & Lee, H. B. (1992). A first course in factor analysis. Lawrence Erlbaum Associates.
- Cook, K. F., Kallen, M. A., & Amtmann, D. (2009). Having a fit: Impact of number of items and distribution of data on traditional criteria for assessing IRT's unidimensionality assumption. *Qual Life Res*, 18(4), 447–460. doi: 10.1007/s11136-009-9464-4
- Dereboy, F., Dereboy, Ç., & Eskin, M. (2018). Validation of the DSM–5 alternative model personality disorder diagnoses in Turkey, Part 1: LEAD validity and reliability of the personality functioning ratings. *J Pers Assess*, 100(6), 603–611. doi: 10.1080/00223891.2018.1423989

- Hemmati, A., Morey, L. C., McCredie, M. N., Rezaei, F., Nazari, A., & Rahmani, F. (2020). Validation of the Persian translation of the level of Personality Functioning Scale—Self-Report (LPFS-SR): Comparison of college students and patients with personality disorders. *J Psychopathol Behav Assess*, 42(3), 546–559. doi: 10.1007/s10862-019-09775-6
- Hopwood, C. J., Good, E. W., & Morey, L. C. (2018a). Validity of the DSM–5 levels of personality functioning scale—self report. *J Pers Assess*, 100(6), 650–659. doi: 10.1080/00223891.2017.1420660
- Hopwood, C. J., Malone, J. C., Ansell, E. B., Sanislow, C. A., Grilo, C. M., McGlashan, T. H., Pinto, A., Markowitz, J. C., Shea, M. T., Skodol, A. E., Gunderson, J. G., Zanarini M. C., & Morey, L. C. (2011). Personality assessment in DSM-5: Empirical support for rating severity, style, and traits. *J Pers Disord*, 25(3), 305–320. doi: 10.1521/pedi.2011.25.3.305
- Hopwood, C. J., Kotov, R., Krueger, R. F., Watson, D., Widiger, T. A., Althoff, R. R., Ansell, E. B., Bach, B., Bagby, R. M., Blais, M. A., Bornovalova, M. A., Chmielewski, M., Cicero, D. C., Conway, C., De Clercq, B., De Fruyt, F., Docherty, A. R., Eaton, N. R., Edens, J. F., Forbes, M. K., ... & Zimmermann, J. (2018b). The time has come for dimensional personality disorder diagnosis. *Pers Ment Health*, 12(1), 82–86. doi: 10.1002/pmh.1408
- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Struct Equ Model*, 6(1), 1–55. doi: 10.1080/10705519909540118
- Hutsebaut, J., Feenstra, D. J., & Kamphuis, J. H. (2016). Development and preliminary psychometric evaluation of a Brief Self-Report Questionnaire for the Assessment of the DSM–5 level of Personality Functioning Scale: The LPFS Brief Form (LPFS-BF). *Person Disord*, 7(2), 192–197. doi: 10.1037/per0000159
- Huprich, S. K., Nelson, S. M., Meehan, K. B., Siefert, C. J., Haggerty, G., Sexton, J., Dauphin, V. B., Macaluso, M., Jackson, J., Zackula, R., & Baade, L. (2018). Introduction of the DSM-5 levels of Personality Functioning Questionnaire. *Person Disord*, 9(6), 553–563. doi: 10.1037/per0000264
- Klugsøyr, O., Antonsen, B., & Wilberg, T. (2017). Contours of a causal feedback mechanism between adaptive personality and psychosocial function in patients with personality disorders: A secondary analysis from a randomized clinical trial. *BMC Psychiatry*, 17(1), 210. doi: 10.1186/s12888-017-1365-4
- Kramer, G. P., Bernstein, D. A., & Phares, V. (2019). Introduction to clinical psychology. Cambridge University Press.
- Łakuta, P., Cieciuch, J., Strus, W., & Morey, L. C. (2022). Psychometric evaluation of the Polish adaptation of a self-report form of the DSM-5 Level of Personality Functioning Scale (LPFS-SR). *Psychiatr Pol*, 57(2), 261–274. doi: 10.12740/PP/OnlineFirst/142888
- Morey, L. C. (2017). Development and initial evaluation of a self-report form of the DSM–5 level of Personality Functioning Scale. *Psychol Assess*, 29(10), 1302–1308. doi: 10.1037/pas0000450
- Morey, L. C. (2019). Thoughts on the assessment of the DSM–5 alternative model for personality disorders: Comment on Sleep et al. (2019). *Psychol Assess*, 31(10), 1192–1199. doi: 10.1037/pas0000710
- Morey, L. C., Bender, D. S., & Skodol, A. E. (2013). Validating the proposed diagnostic and statistical manual of mental disorders, 5th edition, severity indicator for personality disorder. *J Nerv Ment Dis*, 201, 729–735. doi: 10.1097/NMD.0b013e3182a20ea8
- Morey, L. C., & Skodol, A. E. (2013). Convergence between DSM–IV–TR and DSM–5 diagnostic models for personality disorder: Evaluation of strategies for establishing diagnostic thresholds. *J Psychiatr Pract*, 19(3), 179–193. doi: 10.1097/01.pra.0000430502.78833.06
- Patil V. H., Singh, S. N., Mishra S., & Donavan D. T. (2017). Parallel analysis engine to aid in determining number of factors to retain using R (Computer software). <https://analytics.gonzaga.edu/parallelingine/>
- Pollock, N., McCabe, G., Southard, A., & Zeigler-Hill, V. (2016). Pathological personality traits and emotion regulation difficulties. *Pers Individ Differ*, 95, 168–177. doi: 10.1016/J.PAID.2016.02.049.
- Schuman, H., & Presser, S. (1996). Questions and answers in attitude surveys: Experiments on question form, wording, and context. Sage Publications.
- Shedler, J., & Westen, D. (2004). Refining personality disorder diagnosis: Integrating science and practice. *Am J Psychiatry*, 161(8), 1350–1365. doi: 10.1176/appi.ajp.161.8.1350
- Skodol, A. E., Bender, D. S., Morey, L. C., Clark, L. A., Oldham, J. M., Alarcon, R. D., Krueger, R. F., Verhaul, R., Bell, C. C., & Siever, L. J. (2011a). Personality disorder types proposed for DSM-5. *J Pers Disord*, 25(2), 136–169. doi: 10.1521/pedi.2011.25.2.136
- Skodol, A. E., Clark, L. A., Bender, D. S., Krueger, R. F., Morey, L. C., Verheul, R., Alarcon, R. D., Bell, C. C., Siever, L. J., & Oldham, J. M. (2011b). Proposed changes in personality and personality disorder assessment and diagnosis for DSM–5 Part I: Description and rationale. *Personal Disord*, 2(1), 4–22. doi: 10.1037/a0021891
- Sleep, C. E., Lynam, D. R., Widiger, T. A., Crowe, M. L., & Miller, J. D. (2019). An evaluation of DSM–5 Section III personality disorder Criterion A (impairment) in accounting for psychopathology. *Psychol Assess*, 31(10), 1181–1191. doi: 10.1037/pas0000620

- Şahin, N. H., & Durak, A. (1994). A study of the Brief Symptom Inventory in Turkish youth. *Türk Psikol Derg*, 9(31), 44–56.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th ed.). Pearson.
- Taymur, İ., Türkçapar, M. H., Örsel, S., Sargın, E., & Akkoyunlu, S. (2011). Kişilik İnanç Ölçeği-Kısa Formu'nun (KiÖ-KTF) Türkçe çevirisinin üniversite öğrencilerinde geçerlilik, güvenilirliği. *Klin Psikiyatri*, 14, 199–209.
- Trull, T. J., & Durrett, C. A. (2005). Categorical and dimensional models of personality disorder. *Annu Rev Clin Psychol*, 1(1), 355–380. doi: 10.1146/annurev.clinpsy.1.102803.144009
- Türkçapar, M. H., Örsel, S., Uğurlu, M., Sargın, E., Turhan, M., Akkoyunlu, S., Hatiloğlu, U., & Karakaş, G. (2007). Reliability and validity of Turkish version of Personality Belief Questionnaire. *Klin Psikiyatri*, 10(4), 177–191.
- Vater, A., & Schröder-Abé, M. (2015). Explaining the link between personality and relationship satisfaction: Emotion regulation and interpersonal behaviour in conflict discussions. *Eur J Pers*, 29(2), 201–215. doi: 10.1002/per.1993
- Verheul, R., & Herbrink, M. (2007). The efficacy of various modalities of psychotherapy for personality disorders: A systematic review of the evidence and clinical recommendations. *Int Rev Psychiatry*, 19(1), 25–38. doi: 10.1080/09540260601095399
- Weekers, L. C., Hutsebaut, J., & Kamphuis, J. H. (2019). The level of Personality Functioning Scale-Brief Form 2.0: Update of a brief instrument for assessing level of personality functioning. *Personal Ment Health*, 13(1), 3–14. doi: 10.1002/pmh.1434
- Widiger, T. A., Simonsen, E., Krueger, R., Livesley, W. J., & Verheul, R. (2005). Personality disorder research agenda for the DSM-V. *J Personal Disord*, 19(3), 315–338. doi: 10.1521/pedi.2005.19.3.315
- Wright, A. G. C., Hopwood, C. J., Morey, L. C., & Skodol, A. E. (2016). Longitudinal validation of general and specific features of personality pathology. *J Abnorm Psychol*, 125(8), 1120–1134. doi: 10.1037/abn0000165
- Zimmermann, J., Böhnke, J. R., Eschstruth, R., Mathews, A., Wenzel, K., & Leising, D. (2015). The latent structure of personality functioning: Investigating criterion a from the alternative model for personality disorders in DSM-5. *J Abnorm Psychol*, 124(3), 532–548. doi: 10.1037/abn0000059
- Zimmermann, J., Kerber, A., Rek, K., Hopwood, C. J., & Krueger, R. F. (2019). A brief but comprehensive review of research on the alternative DSM-5 model for personality disorders. *Curr Psychiatry Rep*, 21(9), 92.
- Zimmerman, M., Rothschild, L., & Chelminski, I. (2005). The prevalence of DSM-IV personality disorders in psychiatric outpatients. *Am J Psychiatry*, 162(10), 1911–1918. doi: 10.1176/appi.ajp.162.10.1911

EXTENDED ENGLISH ABSTRACT

INTRODUCTION

The Alternative Model of Personality Disorders (AMPD) was introduced in the Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders-5 (DSM-5), Section III (APA, 2013). According to AMPD, personality is diagnosed by levels of impairment in personality functioning (PF) and maladaptive traits. PF is assessed in two domains: (a) self (identity and self-direction) and (b) interpersonal (empathy and intimacy) functioning. PF can be considered a strong general factor for the severity of PDs (Wright et al, 2016). Although there are several instruments that measure PF, Morey (2017) developed the Level of Personality Functioning Scale – Self-report (LPFS-SR) directly based on statements in AMPD. Additionally, the LPFS-SR is claimed to be unidimensional, as proposed in AMPD. Therefore, in this study, the LPFS-SR was selected to be adapted to Turkish to test its psychometric properties.

METHODS

The sample consisted of 401 volunteers who were reached via the Internet. The mean age was 29.2 years, with a standard deviation of 10.88. Percentages of women and men was respectively 70.1% and 29.4%. The LPFS-SR is a Likert-type scale with 80 items and 4 choices. It is claimed to measure personality impairment on five levels (little or none, some, moderate, severe, and extreme). Before analysis, the items were weighted as follows: -0.5 (little or none), 0.5 (some), 1.5 (moderate), 2.5 (severe), and 3.5 (extreme). According to AMPD, PF is a single continuum phenomenon that includes self and interpersonal functioning (APA, 2013); thus, the scale has items that cover four subcomponents. An English language specialist translated the scale, and three independent reviewers oversaw the translation before data collection. The Turkish versions of the Personality Belief Questionnaire – Short Form (PBQ-SF) (Bilge & Bilge, 2022), the Inventory of Interpersonal Problems (IIP-32) (Akyunus & Gençöz, 2016), and the Brief Symptom Inventory (BSI) (Şahin & Durak, 1994) were used to test the psychometric properties of the Turkish version of the LPFS-SR.

RESULTS

According to the results of exploratory factor analysis (EFA), 20 factors were revealed, with a single component explaining 21.21% of the total variance. Based on the parallel analysis proposed by Patil et al. (2017) 13 factors were revealed. Second-degree factor analysis was performed using four theoretically determined subcomponents (identity, self-direction, empathy, and intimacy). Principal component analysis revealed that a single component explained 77.32% of the total variance, with an eigenvalue of 3.09. The correlation coefficients of the subcomponents ranged from 0.61 to 0.79.

Confirmatory factor analysis (CFA) for a single factor (level of PF), for two factors (self and interpersonal functioning), and for four factors (identity, self-direction, empathy, and intimacy) yielded conflicting results. For all models tested, CFI and TLI values (<0.95) did not support a good model, whereas RMSEA, SRMR, and χ^2/df values sufficiently met the criteria.

The PBQ-SF, IIP-32, and BSI were used to test concurrent validity. All correlation coefficients were statistically significant and ranged from 0.22 to 0.76 ($p < 0.01$).

Cronbach's alpha values were 0.94, 0.86, 0.81, 0.68, and 0.80 for the total scale and the identity, self-control, empathy, and intimacy subcomponents, respectively.

According to the item–total correlation coefficients, 17 items had a score below 0.30, two of which were negatively correlated. Items addressing little or no impairment accounted for 11 of the 17 low item–total correlations.

DISCUSSION

In the AMPD section of the DSM-5, the impairment level of PF has been proposed as a criterion for the diagnosis of personality disorders. In this study, statistically significant and high correlations of the subcomponents and the explanation of 77% of the variance can be considered sufficient evidence for unidimensionality. These results are consistent with those of previous studies (Morey, 2017; Hemmati et al, 2020 and Hopwood et al, 2018a). Morey (2019) defined the position on the unidimensionality of the scale as follows: “The LPFS concept offers four indicators of this construct — impairments in identity, self-direction, empathy, and intimacy — but these impairments are all thought to be manifestations of the same construct (a ‘healthy’ vs. ‘unhealthy’ personality), as opposed to four conceptually distinct ‘factors.’ As a collection of indicators, they should be no more distinguishable by factor analysis than any four questionnaire items on any unidimensional summed scale.”

CFA was proposed because EFA cannot capture unidimensionality (Cook et al, 2009). Sleep et al. (2019) argued that CFA should support the assumption of the unidimensional nature of the PF level. Both perspectives were presented in this study for better understanding. CFA showed controversial results for the one-, two-, and four-factor models.

Concurrent validity was tested using scales for personality beliefs, interpersonal problems, and psychological symptoms. The analysis showed statistically significant results supporting the idea that LPFS-SR measures the intended structure. It is known that difficulties related to personality are associated with interpersonal problems, dysfunction in emotion regulation, and selection of inappropriate behavioral strategies (Klungsøyr et al, 2017; Pollock et al, 2016; Vater et al, 2015).

Cronbach's alpha values were acceptable for the entire scale and for the subcomponents, except a cutoff value of 0.68 for the empathy subcomponent. The scale was designed to measure personality impairment at five levels (little or none, some, moderate, severe, and extreme). Looking at the item–total statistics, 11 of the 17 items showed lower item–total correlations; these were items dealing with little or no impairment and were positive statements compared with the rest of the scale. The valence of the statements (Zimmermann et al, 2019) could explain the lower correlation. Hemmati et al. (2020) found six negatively correlated items that dealt with little or no impairment. The respondents' bias toward agreement (Schuman & Presser, 1996) may explain the lower and negative correlations.

In conclusion, based on Morey's (2017, 2019) perspective, it can be inferred that the results support the unidimensional nature of the LPFS-SR and that it has sufficient reliability and validity. In contrast, other researchers (Sleep et al, 2019) have claimed that CFA should support the assumption of unidimensionality.

Keywords: Personality, personality disorders, personality assessment, scale adaptation.